

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2017. május 17.

EGÉSZSÉGÜGY ISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2017. május 17. 8:00

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

- A megoldáshoz **nem használhat segédeszközt.**
- Fekete vagy kék színű tollal írjon!
- A feladatokat olvassa el figyelmesen, majd az utasításoknak megfelelően oldja meg!
- Törekedjen az olvasható írásra, a szakmailag helyes megfogalmazásra és az áttekinthető formára!
- Ha a **zárt jellegű feladatoknál** (teszt) az összes lehetséges választ megjelöli, akkor nem kap pontot. Ha a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldások számánál több választ jelöl meg, akkor a többletválaszok számával a pontszámot csökkenteni kell.
- **A nyílt végű kérdések megoldásaként** szakkifejezéseket, egy-két szavas választ, egész mondatot, több mondatból álló válaszokat vagy fogalmazást (esszét) kell írnia. Ügyeljen a nyelvhelyességre és a szakmailag helyes megfogalmazásra!
- Tévedés esetén javíthatja a rossz megoldást, de helyes megoldásnak csak az egyértelmű javítás fogadható el.

Teszt jellegű feladatok

1. Húzza alá a helyes állításokat!

3 pont

- A. A dohányzásról történt leszokást követően pszichés elvonási tünetekkel kell számolni, amelyek kb. 3 héten belül megszűnnek.
- B. A dohányzásról történő leszokásban az akupunktúra is segíthet.
- C. A munkamániás emberek előbb-utóbb a pszichikai és fizikai kimerülés állapotába kerülnek.
- D. Az addiktológia a legális szerek okozta szenvedélybetegségekkel foglalkozó tudomány.
- E. Az LSD a hallucinogének csoportjába tartozó kábítószer, amelynek használata során kezdetben eufória, majd görcsök és hiperaktivitás alakulhat ki.
- F. Gyakori alkoholfogyasztás esetén romlik az ízek érzékelése.

2. Húzza alá, hogy mely funkciók nem tartoznak a máj feladatai közé!

2 pont

- 1. méregtelenítés
- 2. epeképzés
- 3. B₁-vitamin képzése
- 4. véralvadási faktorok képzése
- 5. hormontermelés
- 6. zsírsavak, aminosavak lebontása
- 7. szénhidrátok képzése, átalakítása, tárolása, lebontása

3. Párosítsa az alábbi gyulladásokat a jellemző tulajdonságaikkal!
Írja a számok mellé a megfelelő betűjelet!

4 pont

- 1. savós gyulladás
 - 2. fibrines gyulladás
 - 3. gennyes gyulladás
 - 4. eves és üszkös gyulladás
-
- A. A képződő izzadmány híg, majdnem átlátszó, a szérumra emlékeztető folyadék.
 - B. Rothasztó baktériumok okozzák.
 - C. Piogén baktériumok okozzák, a sebben sárgászöld színű izzadmány látható.
 - D. Ennek a gyulladásnak köszönhetően gyakori a hegesezés és összenövés.

1.:.....

2.:.....

3.:.....

4.:.....

4. Írjon **I** jelet az igaz állítások mellé, és **H** jelet a hamis állítások mellé! 2 pont

Állítás	Igaz vagy hamis
A B-lymphocyták antigén hatására plazmasejteké és memóriasejteké osztódnak.	
A vörösvértestek képzéséhez szükséges intrinsic faktor a B ₁₂ -vitamin.	
A prothrombin a véralvadás II. faktora.	
Az albuminok a vérfehérjék 45%-át teszik ki.	

5. Párosítsa a jellegzetes székleteket a lehetséges okokkal! 4 pont
Írja a számok mellé a megfelelő betűjelet!

1. világos színű, acholiás széklet	A. gyomorvérzés
2. emésztett vért tartalmazó szurokszéklet	B. fekélyes vastagbélgyulladás
3. friss, piros, véres széklet	C. epeút-elzáródás
4. nyákos, véres, hasmenéses széklet	D. aranyér

1.:.....

2.:.....

3.:.....

4.:.....

6. Párosítsa az alábbi fogalmakat a megfelelő definíciókkal! 4 pont
Írja a számok mellé a megfelelő betűjelet!

1. asepsis	A. Olyan eljárás, amelynek során fizikai-kémiai hatásokkal vagy ezek kombinációjával a kezelt anyagon vagy anyagban elpusztul minden mikroorganizmus és ezek nyugvó formái.
2. antisepsis	B. A külső környezetbe kikerült kórokozók elpusztítása és fertőzőképességük gátlása.
3. dezinficiálás	C. Vegyszeres eljárások összessége, amelyek segítségével a testüregekben, a sebekbe és az élő szervezetbe bejutó mikroorganizmusokat elölik vagy szaporodásukat gátolják.
4. sterilizálás	D. A betegellátás során alkalmazott olyan munkamódszerek, munkafolyamatok, eljárások és magatartásformák összessége, amelyekkel a mikroorganizmusok a beteg nyitott testszöveteitől, nyálkahártyáitól, testüregeitől távol tarthatók.

1.:.....

2.:.....

3.:.....

4.:.....

7. Húzza alá az igaz állításokat!

3 pont

- A. A külső légzés nem más, mint az oxigén és a szén-dioxid kicserélődése a légköri levegő és a vér között.
- B. A teljes tüdőkapacitás az a levegőmennyiség, amely egy mély be- és kilégzés alatt a tüdőben áramlik.
- C. A perctérfogat a pitvarok által a kamrákba percenként továbbított vérmennyiség.
- D. A májban véralvadási faktorok is termelődnek.
- E. A haemoglobin a vérben található Ca-ion tartalmú vegyület.
- F. A T-lymphocitáknak a helyi (celluláris) immunitásban van szerepük.

8. Húzza alá az érett újszülött jellemzőit!

3 pont

- A. Testtömege 3000–3500 g.
- B. Izomtónusa még petyhüdt.
- C. Fejkörfogata 24–26 cm.
- D. Testhossza 50–54 cm.
- E. Légzésszáma 34–50/perc
- F. Pulzusszáma 60–80/perc

9. A csecsemő szociális fejlődésének állomásait soroltuk fel.

5 pont

Égészítse ki az alábbi mondatokat a felsoroltakkal! A megfelelő számot írja a pontozott vonalra!

Az ismerőst az idegentől. Idegenekkel szembeni
félelemmé alakul.

..... a felnőttek érzelmeit, a mosolyra visszamosolyog, a
..... tekintetre sírni kezd.

Felszólításokat teljesít, szeret szerepelni. Megérti a „nem”-et. Szívesen a
felnőtteket.

1. haragos
2. utánoz
3. elkülönít
4. visszatükröz
5. bizalmatlanság

10. Párosítsa a felsorolt kóros tudatállapotokat azok jellemzőivel!
Írja a számok mellé a megfelelő betűjelet!

6 pont

1. Apathia	A. Igen mély alvás, amelyből a beteg csak erős ingerekkel ébreszthető fel.
2. Euphoria	B. Fokozottan jó, emelkedett hangulat.
3. Delirium	C. Érdektelenség, közöny. A beteg mozdulatlanul fekszik, a környezetében történő eseményekkel nem törődik.
4. Somnolentia	D. A beteg aluszékony, szinte az egész idejét félálomban tölti, de felébreszthető.
5. Sopor	E. Mély kábultság, a beteg semmiféle ingerrel nem ébreszthető fel. Légzése horkoló, pupilla- és inreflexei nem, vagy alig válthatók ki.
6. Coma	F. A tudat elborulása, átmeneti tudatzavar, amely nagyfokú nyugtalansággal, hallucinációval jár.

1.:

2.:

3.:

4.:

5.:

6.:

11. Húzza alá a helyes válaszokat!

3 pont

- A. Marószert mérgezés esetén a lenyelt, gyomorba került marószert tilos kihánytatni.
- B. A savmérgezés a bőrön és nyálkahártyákon pörkképződést okoz.
- C. Gyógyszermérgezés esetén az eszméletlen beteget meghánytatjuk.
- D. Szén-monoxidmérgezésnél a gázmérgezettet minden körülmények között azonnal ki kell mentenie az elsősegélynyújtónak.
- E. A gombamérgezések lappangási ideje 48–72 óra között van.
- F. Klórgáz-mérgezésnél helyi nyálkahártya-izgalom, a gégefedő, a hörgők görcse és tüdővízenyő alakulhat ki.

12. Csoportosítsa a gerincvelői reflexeket!

3 pont

Írja a reflexek betűjelét a megfelelő kipontozott helyre!

- A. cremaster-reflex
- B. ínreflex
- C. talpreflex
- D. hashártya reflex
- E. feszítési reflex
- F. izomvédekezési reflex

Izom eredetű reflexek:

Bőr eredetű reflexek:

Vegetatív reflexek:

13. Húzza alá a helyes állításokat!

3 pont

- A. A szappanos kézmosás elősegíti a látható szennyeződések és a baktériumok egy részének eltávolítását.
- B. A láb ujjain a körmöt ívelt formában, míg a kéz ujjain egyenesre kell vágni.
- C. Leginkább a zuhanyozás felel meg a tisztálkodás és felfrissülés céljának.
- D. A fogápolásnál a fogkrémet szájvíz használatával helyettesíthetjük.
- E. Fültisztításkor a fültisztító pálcá nem javasolt, mert mikrosérüléseket okozhat a hallójáratban, emellett fülzsírdugó kialakulásához vezethet.
- F. WC használat előtt nem kell kezet mosni, hiszen az intim területek egyébként is szennyezettek.

14. Állítsa sorrendbe a vese kanyarulat csatorna rendszerét!

3 pont

- másodlagos kanyarulat csatorna
- elsődleges kanyarulat csatorna
- Henle-kacs

15. Írjon **I** jelet az igaz állítások mellé, és **H** jelet a hamis állítások mellé!

2 pont

Állítás	Igaz vagy hamis
Rendszeres testmozgás hatására a szívizomzat elvékonyodik.	
Testedzés hatására a légzés erőteljesebb és szaporább lesz, a légzési térfogat pedig csökken.	
Tartós nyugalomban a vénákban pang a vér, fokozódik a trombózis kockázata.	
Testmozgás esetén a szív az izmok fokozódó energiaigényét úgy próbálja kielégíteni, hogy több vért pumpál a működésben lévő izmokhoz.	

Rövid választ igénylő feladatok

16. Soroljon fel három okot, amely az alkoholizmus mögött állhat!

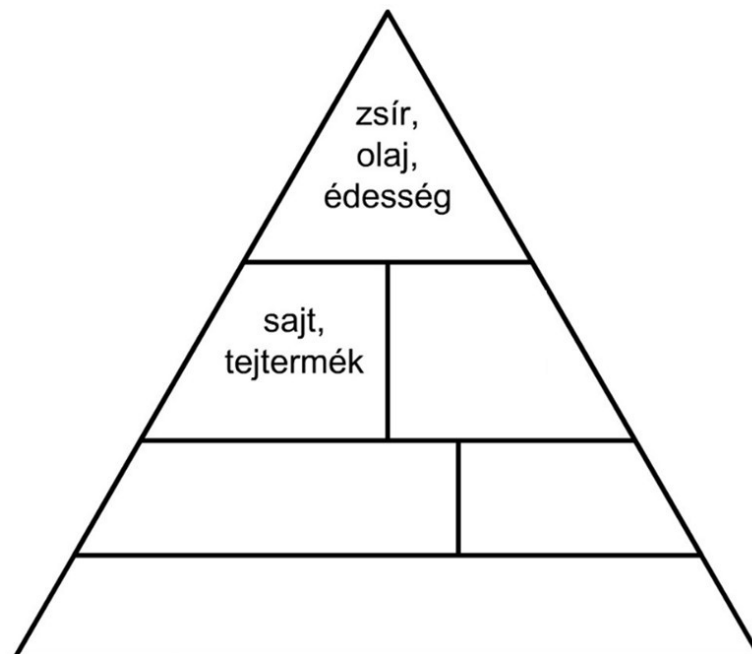
3 pont

-
-
-

17. Egészítse ki a táplálékpiramist!

4 pont

Nevezze meg és írja az ábra megfelelő részébe a hiányzó táplálékokat!

Forrás: <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termeszettudomanyok/termeszetismeret/ember-a-termeszetben-3-osztaly/szervezetunk-igenyei/megfelelo-taplalkozas> (2016.12.05.)

18. Egészítse ki az alábbi, injekciózásra vonatkozó táblázatot!

9 pont

Injekciózás módja	Milyen szövetbe adjuk a gyógyszert?	A beadás szöge	Mely testtájakon alkalmazzuk leggyakrabban?
Subcutan injekció		45 ° vagy 90°	- felkar külső, felső harmada - comb külső-középső része - hasfal bőre
Intracutan injekció	A bőr hámrétegei közé.		- -
	Izomszövetbe.		- - -

19. Határozza meg, melyik láztípusra jellemző az alábbi leírás!

2 pont

Nevezze meg az adott láztípust magyarul és latinul is!

- a) A testhőmérséklet tartósan 38 °C felett van, a napi hőmérsékletingadozás nem haladja meg az 1 °C-ot.

-

- b) A testhőmérséklet napi ingadozása meghaladja az 1 °C-t, lázas és láztalan időszakok váltják egymást.

-

20. Nevezze meg az alábbi sérülések esetén a helyes fektetési módot!

3 pont

a) eszméletlen, lélegző beteg:

b) ájult vagy sokkos beteg:

c) mellkassérült:

21. Nevezze meg az alábbi fogalmakat!

4 pont

a) Szapora, fonalszerű, elnyomható pulzus:

.....

b) Hogy nevezzük a 60/perc alatti pulzusszámot?

.....

c) Kóros légzéstípus, szapora, igen mély be- és kilégzések sorozata:

.....

d) Tartós nyomás hatására létrejött körülírt szövetelhalás:

.....

22. Soroljon fel hat olyan magatartásmódot és érzést, amely a sikeres öregedésre jellemző!

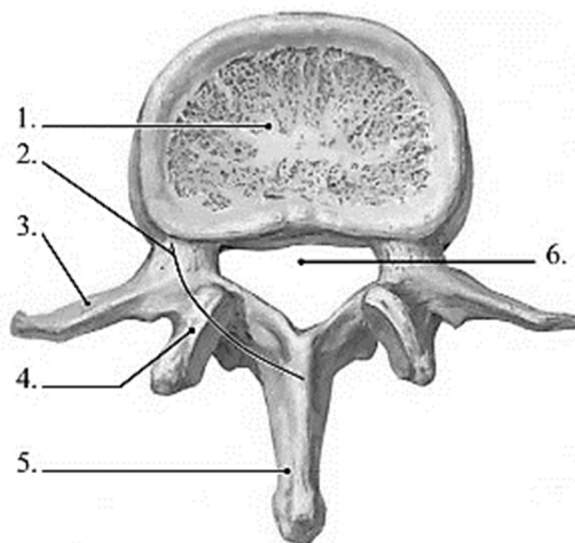
3 pont

-
-
-
-
-
-

(Két helyes válaszonként 1-1 pont adható.)

23. Nevezze meg a csigolyák számmal megjelölt részeit!

6 pont

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

A kép forrása: http://gerinces.hu/a_gerincrol/a-gerinc-anatomiaja/ (2016.10.08.)

24. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

a) Milyen erek érkezik a szív jobb pitvarába?

-
-
-

b) A szív mely üregéből indul ki az aorta?

-

c) Melyik szívfélben található a háromhegyű billentyű (valvula tricuspidalis)?

-

25. Ismertesse az EKG vizsgálat során felhelyezni kívánt mellkasi
elektrodák pontos helyét!

6 pont

V1:

V2:

V3:

V4:

V5:

V6:

26. Soroljon fel a beteg kényelmét szolgáló eszközök közül tízet!

5 pont

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

	a feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
Teszt jellegű feladatok	1.	3		50	
	2.	2			
	3.	4			
	4.	2			
	5.	4			
	6.	4			
	7.	3			
	8.	3			
	9.	5			
	10.	6			
	11.	3			
	12.	3			
	13.	3			
	14.	3			
	15.	2			
Rövid válaszokat igénylő feladatok	16.	3		50	
	17.	4			
	18.	9			
	19.	2			
	20.	3			
	21.	4			
	22.	3			
	23.	6			
	24.	5			
	25.	6			
	26.	5			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

_____ dátum

_____ javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Teszt-jellegű feladatok		
Rövid válaszokat igénylő feladatok		

_____ dátum

_____ dátum

_____ javító tanár

_____ jegyző